

## Alternativ og supplerende kommunikasjon - for barn og unge i Larvik kommune

### Hva er ASK?

Alle trenger språk for å utvikle seg. Noen personer kan, på grunn av medfødte tilstander, skader eller sykdom, ikke kommunisere ved hjelp av talespråk. Å kommunisere på andre måter enn gjennom talespråk kalles alternativ og supplerende kommunikasjon, forkortet til ASK.

For barn og unge som har behov for å bruke ASK, er det forankret som rettighet i barnehageloven § 39 , og opplæringslova § 11-12 . Samtidig er det mange som vil kunne ha utbytte av blant annet ask-hjelpemidler for å støtte språkutviklingen. ASK kan derfor både være for barn og unge med særskilt behov, samt for barn og unge med spesifikt behov.

### Hvordan øke kompetansen på ASK i din barnehage/skole?

#### *1. Er din barnehage eller skole interessert på generelt grunnlag å lære mer om språkmiljø og bruk av ASK?*

Da er det mulig å delta på flere ulike kurs. Ved å gjøre seg kjent innenfor fagområdet kan man sammen utvikle en praksis som er inkluderende og styrker barn og unges utvikling.

#### Tips til ressurser:

- Nav og habiliteringstjenesten har jevnlig kurs i "Språkmiljøets betydning for barns kommunikasjon". Se Navs kursoversikt:  
[https://arbeidsgiver.nav.no/kursoversikt/?fylke=Vestfold%20og%20Telemark&tema=Hjelpemidler%20og%20tilrettelegging&underkategori=Kommunikasjon%20\(ASK\)](https://arbeidsgiver.nav.no/kursoversikt/?fylke=Vestfold%20og%20Telemark&tema=Hjelpemidler%20og%20tilrettelegging&underkategori=Kommunikasjon%20(ASK))
- Nav hjelpemiddelsentral har kurs i ulike kommunikasjonssystemer. Se kursoversikt i punktet over.
- Statped har i tillegg en egen e-læringsressurs om å utvikle og støtte opp om kommunikasjon hos mennesker med forsinket eller manglende talespråk:  
<https://www.statped.no/laringsressurser/ask/e-laring-grunnkompetanse-i-alternativ-og-supplerende-kommunikasjon-ask/>
- Kunnskapsbanken har nyttig informasjon om ASK på denne nettsiden:  
<https://www.kunnskapsbanken.net/kommunikasjon/>

- ASK innføringskurs 1-2-3-4 i regi av Larvik kommune v/fysio- og ergoterapitjenesten og PPT. Kursene varer i 3 timer og vil foregå på dagtid på PPT i Askeveien 2. Kursene vil gjennomføres med del 1 og 2 på våren, og del 3 og 4 på høsten. Første kursstart blir våren 2025. Det forventes deltakelse på alle fire delene av kurset.

Alle kursene er gratis.

## *2. Trenger din barnehage/skole veiledning til laget rundt barnet/eleven som bruker ASK?*

Da er det mulig å få hjelp av blant annet både fysio- og ergoterapitjenesten og PPT. Vi er allerede tilknyttet mange barn og unge med ASK-behov. Samtidig erfarer vi at det kan være sårbart med oppfølgingen rundt barna fordi behov endrer seg og kompetanse mangler.

- Fysio- og ergoterapitjenesten er involvert i forbindelse med å vurdere og bestille ASK-hjelpemidler, samt gi en innføring i disse. De er i tett samarbeid med laget rundt barna gjennom samarbeidsmøter og ansvarsgruppemøter. Det avklares underveis hvilke behov barnehagen eller skolen har, og samarbeider om oppfølging sammen med blant annet PPT og spesialisthelsetjenesten.
- PP-tjenesten har veiledningsansvar i sakkyndighetsprosessen overfor barnehager/ skoler der ASK er en del av spesialpedagogisk oppfølging (barnehageloven §31) eller individuell tilrettelagt opplæring (jf §11-6). Det vil bli gitt tilbud om veiledning 1-2 ganger etter sakkyndig vurdering for laget rundt barnet/eleven.
- **KONSULTASJON:** Larvik kommunes ASK-team har månedlige ASK-konsultasjoner. Dette er et drøftingsforum hvor dere møter fagpersoner som bidrar med støtte og veiledning. Dette er et tilbud for dere som lurer på:
  - Dersom et barn har benyttet ASK-hjelpemidler en stund, og dere ønsker å drøfte utviklingen.
  - Hvordan dere kan skape et inkluderende læringsmiljø for barn og unge med behov for ASK.

Konsultasjon bestilles gjennom henvendelseskjema som sendes PPT. Dere vil få svarbrev med dato for konsultasjonstid.